

POSTANOWIENIE

Dnia 25 maja 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 25 maja 2021 r.
sprawy **1. A. D.**

2. D. D.

skazanych z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. i in.,
z powodu kasacji wniesionych przez obrońców
od wyroku Sądu Okręgowego w W.
z dnia 6 listopada 2020 r., sygn. akt VI Ka (...),
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w W.
z dnia 17 maja 2019 r., sygn. akt III K (...),

p o s t a n o w i ł

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadne,**
- 2. kosztami postępowania kasacyjnego obciążyć skazanych w częściach na nich przypadających.**

UZASADNIENIE

A. i D. D. zostali skazani wyrokiem Sądu Rejonowego w W. z dnia 17 maja 2019 r., sygn. akt III K (...), za czyny polegające na tym, że:

1. w dniu 4 listopada 2016 roku w W. przy ul. (...), działając wspólnie i w porozumieniu, poprzez pokonanie fabrycznych zabezpieczeń w postaci zamka, dokonali zaboru w celu przywłaszczenia, samochodu marki T. (...) o nr rej. (...); nr identyfikacyjny nadwozia: (...) o wartości 27.000 zł na szkodę W. B., przy czym czynu tego dokonali po odbyciu łącznie co najmniej jednego roku kary pozbawienia

wolności i w ciągu 5 lat po odbyciu ostatniej kary, będąc uprzednio skazanymi w warunkach art. 64 § 1 k.k., tj. czyn z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k.

2. w dniu 4 listopada 2016 r. w W. przy ul. (...), działając wspólnie i w porozumieniu, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, podali się za funkcjonariuszy Policji i wykonali czynności związane z ich funkcją w postaci dokonania kontroli pojazdu marki S. (...) o nr rej. (...), w związku z którą zażądali pieniędzy za odstąpienie od holowania przedmiotowego pojazdu, otrzymując kwotę 130 zł, czym spowodowali straty w kwocie 100 zł na szkodę D. P. i 30 zł na szkodę E. N., przy czym czynu tego dokonali w ciągu pięciu lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności za umyślne przestępstwo podobne do przestępstwa, za które byli już skazani - popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, tj. czyn z art. 227 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

Sąd skazał D. D. za pierwszy z czynów na karę 3 lat pozbawienia wolności, a za drugi na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności, wymierzając mu karę łączną 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności i na jej poczet zaliczając okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie.

A.D. został skazany za pierwszy z czynów na karę 2 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności, zaś za drugi na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności. Sąd wymierzył mu karę łączną 3 lat pozbawienia wolności, zaliczając na jej poczet okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie.

Obrońcy obydwu oskarżonych wnieśli apelacje od wyroku Sądu Rejonowego. obrońca D. D. zarzucił orzeczeniu błąd w ustaleniach faktycznych i naruszenie art. 7 k.p.k. poprzez dowolną ocenę dowodów oraz wniósł o uniewinnienie oskarżonego od zarzuconych mu czynów. obrońca A.D. postawił zarzuty naruszenia art. 7 k.p.k. w zw. z art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. poprzez sprzeczną z zasadami logiki, wiedzy i doświadczenia życiowego ocenę materiału dowodowego, naruszenie art. 170 § 5 k.p.k. poprzez bezpodstawne oddalenie wniosku dowodowego obrońcy o ponowne powołanie biegłych psychiatrów oraz rozstrzygnięcie powstałych w sprawie wątpliwości na niekorzyść oskarżonego, a w konsekwencji błąd w ustaleniach faktycznych. Wniósł przy tym o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie A. D. albo – w przypadku stwierdzenia winy oskarżonego – o zmianę wyroku poprzez wymierzenie mu za oba czyny kar w dolnych granicach ustawowego zagrożenia i w

konsekwencji orzeczenie kary łącznej z zastosowaniem zasady pełnej absorpcji i warunkowym zawieszeniem jej wykonania.

Sąd Okręgowy w W., wyrokiem z dnia 6 listopada 2020 r., sygn. akt VI Ka (...), utrzymał zaskarżony wyrok w mocy.

Kasacje od powyższego orzeczenia wnieśli obrońcy obydwu oskarżonych.

Obrońca D. D. zarzucił wyrokowi Sądu II instancji:

1. rażące naruszenie art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k., poprzez rażąco nieprawidłowe rozpoznanie zarzutu błędnej oceny zgromadzonego materiału dowodowego i powtórzenie za Sądem I instancji, że koronnym dowodem na winę D. D. jest jego przyznanie się do winy w postępowaniu przygotowawczym, a odwołanie tego oświadczenia jest tylko przyjętą linią obrony, że przyznanie się oskarżonych koresponduje z pozostałym materiałem dowodowym, który również potwierdza sprawstwo D.D., podczas gdy wyjaśnienia D. D. i A.D. są lakoniczne i nie zawierają żadnych okoliczności zdarzenia, zeznania świadka T. P. nie przedstawiają wartości dowodowej, czynność okazania wizerunku D. była nieprawidłowa i zawierała sugestie, a poza przyznaniem się oskarżonego do winy nie ma żadnych poszlak do przypisania mu sprawstwa - co miało istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, gdyż skutkowało powieleniem błędu Sądu I instancji co do ustalenia winy D. D., a w konsekwencji utrzymaniem w mocy wyroku skazującego;
2. rażące naruszenie art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k., poprzez nieprawidłowe rozpoznanie zarzutu błędnej oceny zgromadzonego materiału dowodowego i błędów w ustaleniach faktycznych oraz zaniechanie rozważenia podnoszonych w apelacji argumentów odnoszących się do braku wiarygodności zeznań świadka T. P., braku śladów biologicznych oskarżonego w przedmiotowym pojeździe, błędnego przeanalizowania przez Sąd I instancji logowań do nadajników BTS, błędnego przeanalizowania kwestii posiadania przez D. D. urządzenia T. (...), podczas gdy Sąd miał obowiązek rozpoznać wszelkie zarzuty apelacji i dać temu odzwierciedlenie w uzasadnieniu orzeczenia - co miało istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, gdyż skutkowało powieleniem błędu Sądu I instancji co do ustalenia winy D.D., a w konsekwencji utrzymaniem w mocy wyroku skazującego.

Podnosząc powyższe zarzuty, obrońca D.D. wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w W. do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Obrońca A. D. zarzucił wyrokowi Sądu Okręgowego:

1) rażące naruszenia przepisów postępowania, które miało wpływ na treść rozstrzygnięcia, a mianowicie:

- a) art. 167 k.p.k. , art 2 § 2 k.p.k. oraz art. 201 k.p.k. poprzez brak dopuszczenia przez Sąd II instancji z urzędu dowodu polegającego za zwróceniu się do ustalonych jednostek leczniczych, w których leczył się skazany, o pełną dokumentację psychiatryczną skazanego oraz dopuszczenia dowodu z uzupełniającej opinii biegłych psychiatrów na okoliczność stanu zdrowia psychicznego skazanego w chwili popełnienia czynu jak i jego aktualnego stanu zdrowia, przede wszystkim wypowiedzenia się, czy oskarżony może brać udział w procesie, w sytuacji gdy z akt sprawy wynika, że sąd i biegli dysponowali niepełną dokumentacją, zaś u skazanego zdiagnozowano chorobę psychiczną pod postacią schizofrenii,
- b) art. 440 k.p.k. oraz art. 455 k.p.k. poprzez brak dokonania - niezależnie od wynikających z apelacji zarzutów - zmiany rażąco niesprawiedliwego wyroku Sądu I instancji w zakresie oczywiście błędnej kwalifikacji z art. 279 § 1 k.k. w sytuacji, gdy powzięte przez Sąd I instancji ustalenia uzasadniały zakwalifikowanie zachowania skazanego A.D. z art 289 § 1 k.k. jako krótkotrwałego zaboru pojazdu w celu użycia, ewentualnie rażące naruszenie prawa materialnego które miało istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia, a mianowicie naruszenie art. 279 § 1 k.k. przez jego niewłaściwe zastosowanie oraz art. 289 § 1 k.k. poprzez jego niezastosowanie, polegające na akceptacji zakwalifikowania zachowania skazanego A. D. jako przestępstwa kradzieży z włamaniem, podczas gdy ustalenia sądu wskazują, że w przypadku uznania sprawstwa skazanego właściwą kwalifikacją powinno być przestępstwo krótkotrwałego zaboru pojazdu w celu użycia określone w art. 289 § 1 k.k.

Podnosząc powyższe, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi II instancji.

W pisemnych odpowiedziach na wniesione kasacje prokurator Prokuratury Okręgowej w W. wniósł o ich oddalenie jako oczywiście bezzasadnych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, którego cel stanowi eliminacja z obiegu prawnego orzeczeń dotkniętych najpoważniejszymi uchybieniami, mogącymi wywrzeć wpływ na treść orzeczenia. Zarzut kasacyjny – aby okazać się skuteczny – musi więc wskazywać na naruszenie znaczącej rangi, a nie stanowić polemikę z niesatysfakcjonującym strony rozstrzygnięciem sądu II instancji. Z uwagi na wyjątkowy charakter kasacji, strona może ją wnieść od orzeczenia sądu odwoławczego jedynie z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. lub innego rażącego naruszenia prawa, jeżeli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 października 2018 r., sygn. akt II KK 58/18). Kasacje wniesione w niniejszej sprawie powyższych wymogów nie spełniają.

Kasacja wywiedziona przez obrońcę D. D. opiera się na zarzucie błędnej kontroli zarzutów apelacyjnych, podnoszących dowolność oceny materiału dowodowego i w rezultacie błąd w ustaleniach faktycznych. Treść kasacji – a w szczególności jej uzasadnienie – wskazują na polemiczny charakter tego środka zaskarżenia. Skarżąca sformułowała wprawdzie zarzuty naruszenia prawa procesowego, ale *de facto* kwestionuje w kasacji ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd I instancji, próbując tym samym doprowadzić do kolejnej kontroli orzeczenia Sądu *meriti*. Tymczasem „postępowanie kasacyjne ani nie stanowi trzeciej instancji, ani nie oznacza ponownego rozpoznania sprawy zakończonej już przecież prawomocnym wyrokiem” (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 marca 2019 r., V KK 96/19). „Specyfika i wyjątkowość postępowania kasacyjnego nie pozwalają na prowadzenie „trzecioinstancyjnej” kontroli orzeczenia sądu pierwszej instancji, chronionego przymiotem prawomocności” (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 2019 r., IV KK 694/18). Nieusatysfakcjonowanie wyrokiem Sądu odwoławczego nie uzasadnia takich dążeń.

Zarzucając wyrokowi Sądu II instancji naruszenie art. 7 k.p.k. skarżący powinien uprzednio zważyć, czy Sąd ten w ogóle prowadził postępowanie dowodowe lub w sposób istotny dokonał modyfikacji oceny materiału dowodowego,

przyjętej przez Sąd meriti. Tylko w takich okolicznościach, zgodnie z ugruntowanym orzecnictwem Sądu Najwyższego, można stawiać sądowi odwoławczemu zarzut naruszenia art. 7 k.p.k. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 kwietnia 2019 r., sygn. akt II KK 247/18). W sprawie D. D. Sąd *ad quem* nie prowadził ani czynności dowodowych, ani nie dokonał odmiennej oceny materiału zebranego w sprawie. Ponadto lektura wyroków Sądów obydwu instancji wskazuje na prawidłowe zastosowanie reguł określonych w art. 7 k.p.k. przy ustalaniu okoliczności popełnienia czynów zarzuconych obydwu oskarżonym. O przypisaniu im sprawstwa nie przesądziło – wbrew twierdzeniom skarżącego - samo przyznanie się do winy w toku postępowania przygotowawczego. Pierwotne wyjaśnienia D. i A. D. były bowiem zgodne z pozostałymi dowodami w sprawie, takimi jak zeznania świadków: T. P., D. P. i E.N., analizą logowań telefonów oskarżonych do nadajników BTS w dacie i miejscu popełnienia przestępstw czy posiadania przez D. D. urządzenia z napisem T. (...) służącego (wedle jego wyjaśnień) do dokonywania włamań do pojazdów tej marki (por. uzasadnienie wyroku Sadu Okręgowego pkt. 3.1.).

Na uwzględnienie nie zasługuje również kasacja wniesiona przez obrońcę A. D., choć z innych względów.

Zarzut pierwszy, dotyczący niedopuszczenia z urzędu dowodu z dokumentacji medycznej skazanego oraz uzupełniającej opinii biegłych psychiatrów na okoliczność jego aktualnego stanu zdrowia psychicznego, stanowi niemal wierne powielenie zarzutu apelacyjnego. Sąd odwoławczy, po rozważeniu tego zarzutu racjonalnie i przekonująco wykazał, że brak było podstaw do poddania po raz kolejny ocenie stanu psychicznego A.D., skoro w tym przedmiocie zostały już wydane dwie opinie – w toku postępowania przygotowawczego i przed Sądem I instancji. Opinie te Sąd ocenił jako pełne, jasne i spójne oraz niewymagające uzupełnienia, a ocena ta pozostaje pod ochroną art. 7 k.p.k.

Drugi z podniesionych w kasacji obrońcy A. D. wątków dotyczy kwalifikacji prawnej przypisanego mu czynu współudziału w kradzieży z włamaniem do auta. O tym, czy intencją sprawców była kradzież samochodu, czy jego zabór w celu krótkotrwałego użycia, decyduje zamiar, określany przez sąd w ramach ustaleń faktycznych – które na etapie kasacyjnym nie podlegają podważeniu. „O zamiarze sprawcy świadczy całokształt tak podmiotowych, jak i przedmiotowych okoliczności.

Dopiero bowiem na podstawie wszystkich okoliczności dotyczących danego wypadku i osoby sprawcy możliwe jest odtworzenie rzeczywistych przeżyć sprawcy i ustalenie do czego zmierzał, czego chciał, względnie - postępując, w określony sposób - co przewidywał i na co się godził" (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 maja 1976 r., sygn. akt K KR 20/76). W niniejszej sprawie Sąd I instancji nie dostrzegł przesłanek umożliwiających przyjęcie po stronie oskarżonych zamiaru zaboru samochodu w celu krótkotrwałego użycia – co stanowi niezbędny element strony podmiotowej przestępstwa z art. 289 § 1 k.k. Przeczyły temu w szczególności wyjaśnienia złożone przez A. i D.D. w postępowaniu przygotowawczym, kiedy przyznali się do kradzieży z włamaniem do samochodu T. (...), a które to wyjaśnienia Sąd *meriti* uznał za wiarygodne, co następnie zaakceptował Sąd odwoławczy. W świetle powyższego należy uznać, że przyjęta przez Sąd kwalifikacja prawna pierwszego z czynów przypisanych sprawcom była prawidłowa.

Wobec faktu, że żaden z podniesionych w obu kasacjach zarzutów nie zasługiwał na uwzględnienie, a ich niezasadność nosi znamię oczywistości, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie, przy czym o kosztach postępowania kasacyjnego zgodnie z art. 637a k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 i 2 k.p.k.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.